

РЕШЕНИЕ

№ 164

гр. София, 08.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 11.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **5281** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 405 от Кодекса на труда /КТ/.

Образувано е по жалба на „Проучване и добив на нефт и газ“ АД срещу предписанието по т.7 от Постановление на инспектори при дирекция „Инспекция по труда“ - Плевен, обективирано в Протокол за извършена проверка № ПР2308703 от 10.04.2023 г., с което е предписано на работодателя да преразгледа оценката на риска при работа на работно място „Организатор ТИР“ и работно място „Шофьор тампонажник“ към Дирекция „Добив на нефт и газ“ като обхване всички аспекти на трудовата дейност за съответните работни места с цел установяване на всички възможни опасности и рискове, включително и извършване на пропарване на автоцистерна за превоз на опасни товари с ППУ, съгласно изискванията на чл.16, ал.1, т.1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд във връзка с чл.3, т.1 от Наредба №5 от 11.05.1999г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска, с даден срок за изпълнение - 12.05.2023г. Жалбоподателят в жалбата, в съд.з. чрез юриск.Г. и в представени от нея по делото писмени бележки възразява срещу констатациите в протокола за извършената проверка, като твърди, че в изготвената оценка на риска са оценени работните процеси във връзка с чл.3, т.1 от Наредба №5 за работещите на работно място „шофьор специален автомобил - тампонажник“ и на работно място „организатор ТИР“. В процеса на извършване на оценка на риска в дружеството не са идентифицирани опасности при процеса на

пропарване, защото при него рисковете са избегнати, тъй като пропарването протича вътре в инсталационната система /ППУ-тръбопровод-автоцистерна/ и работникът няма контакт с парата, нито има друга работа носеща риск докато инсталацията е включена, а съгласно чл.4, ал.3 от ЗЗБУТ се оценяват само рисковете, които работодателят не може да предотврати с прилагането на превантивни мерки. Сочи се, че инцидентът, станал повод за проверката, се е случил при падане от височина от цистерната по време на пропарването. Този риск от падане е оценен в Картата за оценка на риска на работното място на шофьора-тампоначник, но като приемлив, твърде ограничен. Шофьорът –тампоначник и организаторът ТИР не е следвало да се качват на цистерната по време на пропарването, а пострадалото лице самоволно е предприело това действие. Излагат се съображения за допуснати в административното производство нарушения по чл.35 АПК. Твърди, се че дадените предписания са неконкретни, немотивирани и неправилни. Исква се оспореното предписание, като незаконосъобразно, да бъде отменено.

Ответникът Дирекция „Инспекция по труда“ – Плевен, редовно уведомен, в депозирана от процесуалния му представител старши юрисконсулт П. Ч. молба от 13.10.2023 г. оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като взе предвид изложеното в жалбата, становищата на страните и прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:

Във връзка с възникнал трудов инцидент с работник, съвместяващ длъжностите „шофьор специален автомобил - тампоначник“ и длъжност „организатор ТИР“, на 09.03. и 10.03.2023 г. на място в обекта и в периода от 10.03. до 10.04.2023 г. по документи, от инспектори при дирекция „Инспекция по труда“ - Плевен е извършена проверка по спазване на КТ на обект „база Д. Д., сервиз „ТИР“, стопанисван от „Проучване и добив на нефт и газ“ АД, [населено място]. При преглед на карта за оценка на риска за работно място „организатор ТИР“ и карта за оценка на риска на работно място „Шофьор – тампоначник“ към Дирекция „Добив на нефт и газ“ и идентифицирани опасности при работа се установява, че при оценка на риска при работа на съответните работни места работодателят не е обхванал всички аспекти на трудовата дейност с цел установяване на всички възможни опасности и рискове, като не е оценил риска за здравето и безопасността на работещите при извършване на пропарване на автоцистерна за превоз на опасни товари с ППУ, което е нарушение на чл.16, ал.1, т.1 от ЗЗБУТ във вр. с чл.3, т.1 от Наредба №5/11.05.1999г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска.

За отстраняване на констатираното нарушение, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от него на основание чл.404, ал.1, т.1 КТ на дружеството е дадено предписание да преразгледа оценка на риска при работа на работно място „Организатор ТИР“ и работно място „Шофьор тампоначник“ към Дирекция „Добив на нефт и газ“ като обхване всички аспекти на трудовата дейност за съответните работни места с цел установяване на всички възможни опасности и рискове, включително и при пропарване на автоцистерна за превоз на опасни товари с ППУ, съгласно изискванията на чл.16, ал.1, т.1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд във връзка с чл.3, т.1 от Наредба №5 от 11.05.1999г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска. Даден е срок за изпълнение на предписанието - 12.05.2023г.

Резултатите от извършената проверка и даденото предписание са обективирани в Протокол за извършена проверка № ПР2308703 от 10.04.2023 г., връчен на представител на дружеството на същата дата.

По делото са представени Карти за оценка на професионалните рискове за длъжност „Организатор ТИР“ и „Шофьор специален автомобил-тампоначник“, длъжностни характеристики за двете длъжности, както и Инструкция по здраве и безопасност при работа на длъжността „Шофьор -тампоначник“ и Инструкция здраве и безопасност при извършване на технологични операции на сондажите с агрегат ППУ, съгласно която всички ремонтни работи, свързани с отстраняване на неизправности, трябва да се извършват при изключена инсталация. П. двигателят на автомобила следва да бъде спрян, налягането в тръбопровода понижено до атмосферното. При аварии и ремонти на обработвания обект, на паропровода или на инсталацията, подаването на парата трябва да бъде прекратено, като се изключи инсталацията и налягането се понижи до атмосферното.

На 13.03.2023г. е утвърдена нова Инструкция по здраве и безопасност при работа при пропарване на автоцистерна с ППУ, с която изрично е забранено качването на цистерната, докато системата ППУ-Автоцистерна работи /л.175 и сл. от делото/.

По делото са представени длъжностни характеристики за длъжност „главен инспектор“ и „инспектор“ в дирекция „Инспекция по труда“ – Плевен, от които е видно, че лицата, издали процесното предписание, разполагат с правомощието да прилагат принудителни административни мерки за отстраняване на нарушения по прилагане на трудовото законодателство за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

При така установената фактическа обстановка, съдът счита от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима - подадена е от надлежна страна, при наличие на правен интерес и в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК връзка с чл. 405 от КТ. По съществуващото й, като съгласно разпоредба на чл.168, ал.1 АПК провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл.146 АПК, съдът взе предвид следното:

Съгласно чл.404, ал.1, т.1 от Кодекса на труда, за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на трудовото законодателство, контролните органи на инспекцията по труда, по своя инициатива или по предложение на синдикалните организации могат да прилагат принудителни административни мерки: да дават задължителни предписания на работодателите за отстраняване на нарушенията на трудовото законодателство, както и за отстраняване на недостатъците по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд.

Съгласно чл.7, ал.1 от Устройствовия правилник на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, Агенцията е организирана в обща и специализирана администрация, структурирана в Централно управление и 28 териториални дирекции „Инспекция по труда“. Алинея втора от същия текст определя, че Централното управление включва дирекциите от общата администрация, Главната дирекция „Инспектиране на труда“, дирекциите „Правно осигуряване на инспекционната дейност“ и „Международна трудова миграция“ и отделни длъжности. Според чл.16, ал.1 и 2 от Устройствовия правилник на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ дирекциите „Инспекция по труда“ са териториални поделения към Главна

дирекция „Инспектиране на труда“, които осъществяват дейността си на територията на съответната област, в случая в област Плевен. Разпоредбата на чл.21, ал.1 от Устройствения правилник определя инспектора като контролен орган, който по силата на чл.21, ал.4, т.1, при установяване на нарушение на законодателството, прилага принудителни административни мерки, определени в нормативните актове, по които Агенцията осъществява контролна дейност. Според чл.21, ал.2 от цитирания правилник, правомощия на инспектор имат ръководителите на административни звена в специализираната администрация, служителите, назначени на длъжност инспектор, юрисконсултите, както и други служители на Агенцията, назначени на експертни длъжности, които са изрично упълномощени от изпълнителния директор. Когато оформят актове по чл.404, ал.1 КТ, инспекторите действат от името на съответната администрация, която им е възложила съответни функции.

В този смисъл предписанията, обективирани в Протокол за извършена проверка № ПР2308703 от 10.04.2023 г. са издадени от компетентен орган - инспектори в Дирекция „Инспекция по труда“ – [населено място].

Оспореният индивидуален административен акт – писмено предписание е издаден в законоустановената писмена форма и съдържа всички необходими реквизити за неговото издаване съгласно чл.58, ал.2 АПК, приложим на общо основание, доколкото в КТ не са установени по изричен начин правилата за форма на акта. Съдът не констатира и пороци във формата на административния акт. Актът съдържа фактическите и правни изводи на органа, мотиви за достигане до крайните изводи за нарушения, които са проверими от съда, спазени са и останалите формални изисквания към съдържанието на индивидуалните административни актове. На жалбоподателя е била предоставена възможност да ангажира пред контролния орган писмени доказателства във връзка със спазването на трудовото законодателство, така и възможност да вземе активно участие в започналото административно производство. В административното производство не са допуснати нарушения на процесуалните правила, които да се определят като съществени и които да опорочат акта на основание чл.146, т.3 АПК.

При извършена преценка на материалната законосъобразност на обективираното в т.7 на Протокол за извършена проверка № ПР2308703 от 10.04.2023 г. предписание, съдът съобрази следното:

Разпоредбата на чл.16, ал.1, т.1 от ЗЗБУТ предвижда задължение за работодателя при осъществяване на дейността за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд да оценява рисковете за безопасността и здравето на работещите, като обхване избора на работно оборудване, използването на химични вещества и смеси и организацията на работните места. Приетата на основание чл.17 от закона Наредба №5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска, в чл.3, предвижда, че оценяването на риска обхваща 1. работните процеси; 2. работното оборудване; 3. помещенията. Съгласно чл.14 от наредбата, оценяването на риска включва и: т.2 - идентифициране на опасностите при различните трудови дейности; т.4 - определяне елементите на риска; т.5 - оценка на риска.

Съгласно чл.4, ал.3 от ЗЗБУТ, на който се позовава жалбоподателя, работодателят прилага мерките за осигуряване здравословни и безопасни условия на труд на работещите, като осигурява основните принципи на превенция, сред които - оценка на рисковете, които не могат да бъдат избегнати. Съдът приема, че първоначално следва да бъдат идентифицирани рисковете и впоследствие, въз основа

на това, да се набележат и предприемат мерки за ограничаване на възможността за реализирането на тези рискове, включително чрез даване на съобразени с тях задължителни за работника инструкции. В този смисъл е и чл.5, ал.1, т.1 от наредбата, според който на основата на оценката на риска работодателят планира и прилага подходящи мерки за предотвратяване на риска, а когато това не е възможно, осигурява защита на работниците и служителите и на всички останали лица, които по друг повод се намират във или в близост до мястото, където има риск.

В случая видно от представените по делото карти за оценка на риск /л.53 и сл. от делото/, и при двете длъжности е съобразен риска от травматични увреждания от падане от височина, но не е изрично идентифициран и оценен риска от горещ въздух и високо налягане при работа с ППУ, въпреки, че към момента на издаване на оспореното предписание мерки за предотвратяването му са взети като изрично е забранено качването на автоцистерната по време на пропарването ѝ. Констатации за риска от изгаряне с горещ въздух и нараняване от високо налягане при работа с ППУ липсват и в представения по делото Доклада за оценка на професионалните рискове в предприятието от 2017г.

Съгласно чл.11, ал.1, т.4, т.5 и т.6 от Наредба №5, оценката на риска се преразглежда, когато има условия тя да бъде подобрена; прилаганите защитни и профилактични мерки са неефективни или неадекватни; резултатите от разследвания на злополуки, аварии, професионални заболявания и инциденти без злополуки налагат преразглеждане. Съгласно ал.2, т.2, преразглеждане на оценката се извършва по предписание на контролните органи.

Пропускът да се идентифицира и оцени риска от горещ въздух и високо налягане при работа с ППУ, данни за какъвто са се установили във връзка с инцидента на 09.03.2023г., независимо дали увреждането на работника е настъпило в резултата точно на този риск, е отстраним именно чрез даване на задължителни предписания по реда на чл.404, ал.1, т.1 КТ.

Предвид изложеното съдът приема, че даденото в т.7 от Протокол за извършена проверка № ПР2308703 от 10.04.2023 г. предписание е законнообразно, при което жалбата срещу същото следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора оспорващото дружество дължи на ЮЛ, в структурата на което е ответникът, а именно Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв., съгласно чл. 143, ал.3 от АПК, вр. чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София-град, Второ отделение, 31 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Проучване и добив на нефт и газ“ АД срещу предписание по т.7 от Постановление на инспектори при дирекция „Инспекция по труда“ - Плевен, обективизирано в протокол за извършена проверка № ПР2308703 от 10.04.2023г.

ОСЪЖДА „Проучване и добив на нефт и газ“ АД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ съдебни разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен

съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: